

Ελληνική Δημοκρατία
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Ηπείρου

Διαγνωστικές Προσεγγίσεις στη Λογοπαθολογία

Ενότητα 9: Αξιολόγηση του Αλφαριθμητισμού

Μελπομένη (Μελίνα) Νησιώτη

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τμήμα Λογοθεραπείας

Διαγνωστικές Προσεγγίσεις στη Λογοπαθολογία

Ενότητα 8: Αξιολόγηση του Αλφαριθμητισμού.

Μελπομένη (Μελίνα) Νησιώτη

M.Sc., Καθηγήτρια Εφαρμογών

Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σκοποί ενότητας

- Η κατανόηση της έννοιας του αλφαριθμητισμού (ικανότητα των ατόμων να διαβάζουν και να γράφουν) και της αμοιβαίας σχέσης μεταξύ έκφρασης της γλώσσας και του αλφαριθμητισμού.
- Ουσιαστικά μία προέκταση της ενότητας 8 δίνοντας πόρους για την αξιολόγηση και τη διάγνωση των γλωσσικών διαταραχών σε επίπεδο γραφής

Περιεχόμενα ενότητας

- Ο Ρόλος του Λογοθεραπευτή
- Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής
- Αξιολόγηση Πρώιμου Αλφαριθμητισμού
- Αξιολόγηση Ανάγνωσης
- Αξιολόγηση Γραφής

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοιτά μαθήματα
opencourses

Ο Ρόλος του Λογοθεραπευτή

Ο Ρόλος του Λογοθεραπευτή (1 από 3)

- Ο αλφαριθμητισμός ορίζεται συνήθως ως η ικανότητα των ατόμων να διαβάζουν και να γράφουν.
- Υπάρχει ισχυρή αμοιβαία σχέση μεταξύ έκφρασης της γλώσσας και του αλφαριθμητισμού.
- Πολλές από τις ίδιες γλωσσικές δεξιότητες είναι απαραίτητες για την απόκτηση και τη λειτουργική χρήση της ικανότητας αυτής. (Shipley & McAfee, 2009; Haynes, & Pindzola, 2004; Hegde, 1996)

Ο Ρόλος του Λογοθεραπευτή (2 από 3)

- Οι λογοθεραπευτές, έχουν εμπλακεί στη διάγνωση και θεραπεία της έκφρασης και της κατανόησης της γλώσσας.
- Πιο πρόσφατα, οι λογοθεραπευτές έχουν γίνει σημαντικά μέλη της διεπιστημονικής ομάδας που εξυπηρετεί άτομα με αναπτυξιακές διαταραχές ανάγνωσης και γραφής. (Shipley & McAfee, 2009; Haynes, & Pindzola, 2004; Hegde, 1996)

Ο Ρόλος του Λογοθεραπευτή (3 από 3)

- Συγκεκριμένα ο ρόλος του λογοθεραπευτή είναι ο εξής:
  - Πρόληψη των γραπτών γλωσσικών προβλημάτων
  - Προσδιορισμός προβλημάτων σχολικής ικανότητας των εξεταζόμενων
  - Αξιολόγηση της ανάγνωσης και της γραφής που σχετίζονται με την λεκτική επικοινωνία και τα ακαδημαϊκά (ή επαγγελματικά) επίτευγμα
  - Παρέμβαση για τα ελλείματα ανάγνωσης και τη γραφής (American Speech-Language-Hearing Association, 2002)

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (1 από 22)

- Η ανάπτυξη της ανάγνωσης προηγείται της γραφής και με τον ίδιο σχεδόν τρόπο η ακουστική κατανόηση προηγείται της λεκτικής έκφρασης.
- Το πρώτο θέτει τα θεμέλια για το δεύτερο. Η αναπτυξιακή εξέλιξη τονίζει τα ορόσημα για την ανάγνωση και τη γραφή σε μια κατά κανόνα ανάπτυξη του παιδιού (American Speech-Language Hearing Association, 2005a, 2005b; Chall, 1983, 1996; Gentry, 2004).

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (2 από 22)

2 ετών

- Ανάγνωση
  - Από τη γέννηση, το παιδί εκτίθεται σε καταγραφή (π.χ., σε είδη οικιακής χρήσης, πινακίδες, βιβλία, κλπ.).
  - Το παιδί συσσωρεύει γνώσεις για τα γράμματα, τις λέξεις, και τα βιβλία.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (3 από 22)

3 ετών

Ανάγνωση

- Ανάπτυξη μεταγλωσσικών γνώσεων (γνώσεις της γλώσσας όπου αυτή αποτελείται από ξεχωριστά φωνήματα, λέξεις, φράσεις και προτάσεις).
- Ανάπτυξη Φωνολογικής Ενημερότητας (συνειδητοποίηση ότι οι λέξεις είναι κατασκευασμένες από τμήματα ήχου).
- Αρχίζει η γνώση του αλφαβήτου.
- Το παιδί αναγνωρίζει τις λέξεις που ομοιοκαταληκτούν, καθώς και λέξεις που ξεκινούν με τον ίδιο ήχο (π.χ., μπάμια μπάλα).

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (4 από 22)

3 ετών

Γραφή

- Κακογραφίες από το παιδί, αλλά χωρίς να διακρίνονται γράμματα.
- Ορισμένες κακογραφίες δείχνουν τη βασική γνώση των συμβατικών κανόνων της γραφής. Κακογραφίες μπορεί να ξεφεύγουν από τις γραμμές, μπορούν να προκύψουν από τα αριστερά προς τα δεξιά και από πάνω προς τα κάτω, και ενδεχομένως να εμφανίζουν κάποια συμβατική απόσταση.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (5 από 22)

4 ετών

- Ανάγνωση
  - Αναπτύσσεται η φωνολογική ενημερότητα (επίγνωση του ότι, οι λέξεις αποτελούνται από ειδικές μονάδες ήχων που έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά).
  - Το παιδί λέει λέξεις που ομοιοκαταληκτούν (π.χ., ρόδι πόδι), καθώς και λέξεις που ξεκινούν με τον ίδιο ήχο (π.χ., κύπελλο, καπάκι)
  - Το παιδί «τεμαχίζει» μια πρόταση σε χωριστές λέξεις (π.χ., το αγόρι πήδηξε είναι χωρισμένες σε το-αγόρι-πήδηξε).

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (6 από 22)

4 ετών

- Ανάγνωση
  - Το παιδί μετράει τις συλλαβές στις λέξεις.
- Γραφή
  - Η γραφή μοιάζει με τυπικά γράμματα και λέξεις.
  - Το παιδί πρέπει να ερμηνεύει τη γραφή του ή της, για τους άλλους.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (7 από 22)

5 ετών (Νηπιαγωγείο)

- Ανάγνωση
  - Το παιδί ξέρει πότε οι λέξεις δεν ομοιοκαταληκτούν.
  - Το παιδί εκφωνεί και ονοματίζει τα γράμματα του αλφαβήτου και τους αριθμούς 1 έως 10.
  - Το παιδί εντοπίζει τον πρώτο ήχο μιας λέξης που δίνεται προφορικά και το διαχωρίζει από την ομοιοκαταληξία (το [φωνήεν α], και κάθε σύμφωνο μετά από μια συλλαβή) (π.χ., το σάλι αρχίζει με σ).
  - Το παιδί συνδυάζει τον αρχικό ήχο με τους υπόλοιπους ήχους μιας λέξης.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (8 από 22)

5 ετών (Νηπιαγωγείο)

- Ανάγνωση
  - Το παιδί τμηματίζει πολυσύλλαβες λέξεις σε συλλαβές.
  - Το παιδί διαβάζει κάποιες βασικές λέξεις, οπτικά.
- Γραφή
  - Το παιδί ξέρει βασικούς συμβατικούς κανόνες της γραφής.
  - Το παιδί γράφει λίγες λέξεις με νόημα, συνήθως κοινά ουσιαστικά και το όνομά του και τα περισσότερα κεφαλαία και μικρά γράμματα είναι γραμμένα ευανάγνωστα.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (9 από 22)

6 ετών (1η τάξη)

- Ανάγνωση
  - Φωνητική αποκωδικοποίηση και ανάπτυξη συνδυασμών – συμπλεγμάτων. Το παιδί απομονώνει τους ήχους σε σύντομες λέξεις (π.χ., όχι, ό-χ-ι) και μπορεί να συνδυάσει δύο έως τρεις ήχους για τον σχηματισμό λέξεων (π.χ., έ-ν-α, ένα).
  - Το παιδί συνθέτει ποιήματα.
  - Το παιδί τμηματίζει το τελικό σύμφωνο από το υπόλοιπο της λέξης (π.χ., χωρίζει έν-από το-α στη λέξη ένα)
  - Οι απλές λέξεις τονίζονται κατά την ανάγνωση.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (10 από 22)

6 ετών (1η τάξη)

- Ανάγνωση
  - Το παιδί ταιριάζει προφορικές λέξεις καταγράφωντάς τες .
  - Το παιδί έχει ένα θαυματικό λεξιλόγιο των 100 λέξεων.
  - Το παιδί διαβάζει και κατανοεί σε μεγάλο βαθμό.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (11 από 22)

6 ετών (1η τάξη)

- Γραφή
  - Το παιδί δείχνει να κατανοεί τη σχέση μεταξύ των γραμμάτων και των ήχων.
  - Χρησιμοποιούνται κυρίως κεφαλαία γράμματα.
  - Το παιδί γράφει σειρές γραμμάτων (όχι λέξεις), χωρίς διαστήματα.
  - Γράφονται μόνο ένα, ή μερικά γράμματα σε μια λέξη, συνήθως το πρώτο σύμφωνο, το οποίο εκπροσωπεί μια ολόκληρη λέξη ή συλλαβή.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (12 από 22) 6 ετών (1η τάξη)

- Γραφή
  - Η ορθογραφία είναι τυπική. Το αρχικό και το τελικό σύμφωνο είναι παρόν, αν και τα φωνήεντα μπορεί να παραλείπονται.
  - Αρχίζει την πρόταση με κεφαλαίο και τελειώνει την πρόταση με τελεία.
  - Το περιεχόμενο της γραφής συνήθως εκφράζει τα συναισθήματα, τις προσωπικές ιδέες, και τις αναμνήσεις.
  - Οι προτάσεις είναι σύντομες και απλές.
  - Τα γραμματικά λάθη είναι κοινά (π.χ., ρήματα, πληθυντικό αριθμό)

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (13 από 22)

7 ετών (2α τάξη)

- Ανάγνωση
  - Το παιδί μετρά τα φωνήματα σε μια λέξη.
  - Το παιδί χρησιμοποιεί φωνητικές στρατηγικές και ορθογραφική επεξεργασία (έχει μάθει συνηθισμένες και καταγεγραμμένες οπτικά λέξεις προς ορθογραφίας), για να διαβάζει νέες λέξεις.
  - Το παιδί ξαναδιαβάζει και αυτοδιορθώνεται, όπως απαιτείται.
  - Χρησιμοποιούνται συναφείς ενδείξεις για την κατανόηση (π.χ., εικόνες, τίτλους, επικεφαλίδες, κλπ.) .

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (14 από 22)

7 ετών (2α τάξη)

- Ανάγνωση
  - Οι ερωτήσεις απαντούνται από τον εντοπισμό πληροφοριών σε γραπτό υλικό.
  - Έχει καλή κατανόηση των βασικών στοιχείων της ιστορίας.
  - Το παιδί επαναλαμβάνει την ιστορία.
  - Το παιδί διαβάζει αυθόρμητα.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (15 από 22)

7 ετών (2α τάξη)

- Γραφή
  - Τα φωνολογικά ορθογραφικά λάθη μειώνονται και προοδευτικά αυξάνεται η ορθή γραφή των λέξεων (ορθογραφία). Οι κανόνες ορθογραφίας εφαρμόζονται πιο συχνά.
  - Το παιδί χρησιμοποιεί σωστά τα κεφαλαία και μικρά γράμματα, τα κενά μεταξύ των λέξεων, και τα βασικά σημεία στίξης.
  - Ευανάγνωστη γραφή.
  - Το παιδί γράφει απλά μυθιστορήματα και πεζό λόγο, βασιζόμενο σε ένα μοντέλο, χρησιμοποιώντας ποικιλία τύπων πρότασης.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (16 από 22)

7 ετών (2α τάξη)

- Γραφή
  - Η γραφή είναι οργανωμένη με αρχή, μέση και τέλος.
  - Οι εξοικειωμένες λέξεις έχουν σωστή ορθογραφία.
  - Οι μορφολογικές δομές στο σύστημα ορθογραφίας είναι καλύτερα εσωτερικευμένες.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (17 από 22)

8 ετών (3η τάξη)

- Ανάγνωση
  - Αφομοιώνονται οι βασικές φωνητικές συνήθειες.
  - Το παιδί τμηματίζει και διαγράφει συμφωνικά συμπλεγματα.
  - Η ώριμη εμπειρία του με ήχο-σύμβολο, επιτρέπει την σύνδεση αποκωδικοποίησης για περισσότερες άγνωστες λέξεις.
  - Το παιδί χρησιμοποιεί λέξεις αναλυτικής ικανότητας, κατά την ανάγνωση.
  - Το παιδί χρησιμοποιεί το περιεχόμενο της γλώσσας και τις γνώσεις του, για να σχηματίζει ενισχύσεις στην κατανόηση.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (18 από 22)

8 ετών (3η τάξη)

- Ανάγνωση
  - Προβλέπει τι θα συμβεί σε μια ιστορία.
  - Το παιδί χρησιμοποιεί αναγνωστικά υλικά, για να μάθει για νέα θέματα.
  - Το παιδί διαβάζει βιβλία καλού επιπέδου ροής.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (19 από 22)

9 ετών (4η τάξη)

- Ανάγνωση
  - Η αποκρυπτογράφηση δεξιοτήτων είναι πλήρως αυτοματοποιημένη, επιτρέποντας άπταιστη ανάγνωση.
  - Το παιδί διαβάζει για αναψυχή και μάθηση.
  - Το παιδί διαβάζει και κατανοεί μια μεγάλη ποικιλία τύπων λογοτεχνίας (π.χ., μυθοπλασίες, πεζό λόγο, ιστορικό μυθιστόρημα, ποίηση).
  - Τα παιδιά ακολουθούν γραπτές οδηγίες.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (20 από 22)

9 ετών (4η τάξη)

- Ανάγνωση
  - Το παιδί παίρνει σύντομες σημειώσεις και χρησιμοποιεί υλικά αναφοράς.
  - Το παιδί βγάζει συμπεράσματα από το κείμενο.
  - Το περιεχόμενο του κειμένου είναι παράφρασικό.
- Γραφή
  - Το παιδί αναγνωρίζει λάθη. Μπορεί να συλλαβίζει σωστά άγνωστες λέξεις, χρησιμοποιώντας ορθογραφική γνώση.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (21 από 22)

9 ετών (4η τάξη)

- Γραφή
  - Οι συμβάσεις και εξαιρέσεις, όσον αφορά τους κανόνες της ορθογραφίας, είναι γνωστές.
  - Το παιδί χρησιμοποιεί αφηγηματική και επεξηγηματική γραφή.
  - Το παιδί οργανώνει τη γραφή του, χρησιμοποιώντας αρχή, μέση και τέλος για να μεταφέρει μια κεντρική ιδέα.
  - Η εργασία του είναι επεξεργασμένη από γραμματικής, στίξης και ορθογραφημένη πτυχή.

Τυπική Ανάπτυξη Ανάγνωσης και Γραφής (22 από 22)

10 ετών (5η τάξη)

- Ανάγνωση
  - Το παιδί διαβάζει ποικιλία λογοτεχνικών κειμένων και περιγράφει τον χαρακτήρα και την πλοκή. Το παιδί περιγράφει χαρακτηριστικά της ποίησης.
  - Γίνονται κατανοητά τα πιο μεγάλα και πολύπλοκα κείμενα.
- Γραφή
  - Το παιδί γράφει για διάφορους σκοπούς, χρησιμοποιώντας μια ποικιλία δομημένων προτάσεων. Το λεξιλόγιο, χρησιμοποιείται σωστά και αναθεωρεί και συντάσσει τη γραφή του.

Αξιολόγηση Πρώιμου Αλφαριθμητισμού

Αξιολόγηση Πρώιμου Αλφαριθμητισμού (1 από 2)

- Οι πρόωροι δείκτες μιας αναγνωστικής δυσκολίας, περιλαμβάνουν:
  - Οικογενειακό ιστορικό αναγνωστικής δυσκολίας.
  - Η πρώτη λέξη δεν παράχθηκε μέχρι την ηλικία των 15 μηνών. Οι λέξεις δεν συνδυάζονται ούτε μετά τους 24 μήνες της ηλικίας. Δυσκολία στην εκφορά λέξεων μετά τα 6 έτη.
  - Ανεπαρκής μνήμη και ευαισθητοποίηση, για ποιήματα κατά τη διάρκεια της προσχολικής ηλικίας. Αδυναμία στο να τεμαχίζει λέξεις σε συλλαβές μετά την ηλικία των 5 (Natemore, Densmore, & Harman, 2001; Shaywitz, 2003)

Αξιολόγηση Πρώιμου Αλφαριθμητισμού (2 από 2)

- Παιδιά σε προ-νήπια και παιδικούς σταθμούς, πρέπει να ελέγχονται για τις παρακάτω δεξιότητες:
  - Φωνολογική ενημερότητα
  - Ταχεία κατονομασία των γραμμάτων, αριθμών, και αντικειμένων.
  - Ενημερότητα αποτύπωσης – print awareness – (Goldsworthy, 2003).

Αξιολόγηση Ανάγνωσης

Αξιολόγηση Ανάγνωσης (1 από 2)

- Κατά την αξιολόγηση μιας πιθανής αναγνωστικής διαταραχής, ελέγχονται όλες οι πτυχές της γλώσσας, με ιδιαίτερη έμφαση στα:
  - Φωνολογική ενημερότητα
  - Ροή λόγου
  - Γνώση Αφηγηματικής Σχηματοποίησης

Αξιολόγηση Ανάγνωσης (2 από 2)

- Εξεταζόμενοι με αναγνωστικές δυσκολίες, είναι πολύ πιθανό να τα δείτε να έχουν προβλήματα σε ένα ή σε όλους από τους τρεις αυτούς τομείς.
- Κατά την αξιολόγηση στα μεγαλύτερα παιδιά, τα μέτρα του γραπτού λόγου είναι επίσης σημαντικοί παράγοντες.
- Η αξιολόγηση της ακοής και της όρασης μπορεί επίσης να είναι αναγκαία. (Shipley & McAfee, 2009; Haynes, & Pindzola, 2004; Hegde, 1996)

Αξιολόγηση Γραφής

Αξιολόγηση Γραφής (1 από 3)

- Η γραφή παίρνει διάφορες μορφές, ανάλογα με το ακροατήριο και το σκοπό του συγγραφέα.
- Η αξιολόγηση της αφήγησης, η επεξήγηση, και της επιχειρηματολογίας περιγράφονται, παρακάτω στο κεφάλαιο αυτό. (Shipley & McAfee, 2009; Haynes, & Pindzola, 2004; Hegde, 1996)

Αξιολόγηση Γραφής (2 από 3)

- Σε γενικές γραμμές, ωστόσο, η εκτίμηση για όλα τα είδη της γραφής πρέπει να εστιάζονται στα εξής:
  - Παραγωγικότητα: Πόσες προτάσεις έχει; Πόσες παραγράφους; Πόσες διαφορετικές ιδέες παρουσιάζονται;
  - Πολυπλοκότητα: Πόσοι διαφορετικοί τύποι παραγράφων υπάρχουν; Πόσο πολύπλοκες είναι; Πόσες λέξεις ανά πρόταση, ή παράγραφο; Πόσες είναι η γραμματικά σωστές προτάσεις;

Αξιολόγηση Γραφής (3 από 3)

- Σε γενικές γραμμές, ωστόσο, η εκτίμηση για όλα τα είδη της γραφής πρέπει να εστιάζονται στα εξής:
  - Καταλληλότητα για το κοινό και το θέμα: Είναι η μορφή κατάλληλη για το θέμα; Είναι γραμμένο καλά για τον αναγνώστη;
  - Συνοχή: Είναι καλά οργανωμένη; Τι νόημα έχει;
  - Τεχνική: Είναι οι λέξεις γραμμένες σωστά; Είναι η στίξη σωστή; Τα κεφαλαία γράμματα που χρησιμοποιούνται;
  - Αναλυτικά στοιχεία: Έχει η γραφή το προβλεπόμενο αποτέλεσμα;

Βιβλιογραφία

- American Speech-Language-Hearing Association. (2002). *Knowledge and skills needed by speech-language pathologists with respect to reading and writing in children and adolescents*. www.asha.org
- American Speech-Language-Hearing Association. (2005a). *Evidence-based practice in communication disorders*. www.asha.org
- American Speech-Language-Hearing Association. (2005b). *(Central) auditory processing disorders*. www.asha.org
- Chall, J.S.. (1983, 1996). *Stages of reading development*. New York: Delmar Learning
- Goldsworthy, C. (2003). *Developmental reading disabilities: A language-based treatment approach* (2nd ed.). Clifton Park, NY: Thomson Delmar Learning.
- Gentry, J. R. (2004). *The science of spelling*. Heinemann.
- Haynes, W.O., & Pindzola, R.H. (2004). *Diagnosis and evaluation in speech pathology*. Boston: Allyn & Bacon
- Hegde, M. N. (1996). *Pocket-Guide to assessment in speech-language pathology*. Singular Publishing Group.
- Naremore, R.C., Densmore, A.E., & Harman, D.R. (2001). *Assessment and treatment of school-age language disorders: A resource manual*. Clifton Park, NY: Thomson Delmar Learning.
- Shaywitz, S. (2003). *Overcoming dyslexia: A new and complete science-based program for reading problems at any level*. Vintage.
- ShIPLEY, K. G., & McAFEE, J. G. (2009). *Assessment in speech-language pathology: A resource manual* (4th ed.). San Diego, CA: Singular Publishing Group.

Σημείωμα Αναφοράς

Μελπομένη (Μελίνα) Νησιώτη. (2015). Διαγνωστικές Προσεγγίσεις στην Λογοπαθολογία. ΤΕΙ Ηπείρου. Διαθέσιμο από:
<http://eclass.teiep.gr/courses/LOGO127/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές [1] ή μεταγενέστερη. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, Διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Ταφιάδης Διονύσιος
Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη Δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Τέλος Ενότητας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης